

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Lütfi ELVAN tarafından, Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince, yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Yüksel Mansur KILINÇ**İstanbul Milletvekili**

Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde ana hizmet birimi statüsünde ve doğrudan Hazine ve Maliye Bakanına bağlı olarak görev yapan Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) Başkanlığı; suç gelirlerinin, kara paranın aklanmasının önlenmesi, terörizmin finansmanının önlenmesi ve ortaya çıkarılmasına yönelik yöntemler konusunda yetkili kurum olup, aynı zamanda bu konularda önlemler geliştirmek, veri toplamak, toplanan verileri analiz etmek ve değerlendirmek, araştırma ve incelemeler yapmak veya yaptırmak ve elde edilen bilgi ve sonuçları ilgili makamlara iletmek konularında görevlidir.

Bu kapsamda kripto paralara ilişkin düzenleme “5549 Sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun” ve alt düzenlemelerinde yer almaktadır.

25.08.2014 tarih ve 29099 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan “Mali Suçları Araştırma Kurulu Genel Tebliği (Sıra No:13)”nin 6.maddesi kapsamında MASAK tarafından “Sektörel Şüpheli İşlem Bildirim (ŞİB) Rehberleri” yayınlanmıştır. 03.08.2016 tarihinde yayımlanan Sektörel ŞİB Rehberi’nde, bankacılık işlemlerine ilişkin şüpheli işlem tipleri arasında “müşteri hesaplarından bitcoin satan aracı kuruluşlara, bitcoin alımına yönelik para transferi yapılması”na yer verilmiştir.

Bu bağlamda;

- 1) 01 Nisan 2021 tarihinde Hazine ve Maliye Bakanlığı, kripto paranın suç gelirlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı konusunda yoğun olarak kullanıldığı için MASAK'ın bu suçları önlemek ve takip etmek adına platformlardan bilgi talep ettiğini açıklamıştır.16 Nisan 2021 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan ve 30 Nisan 2021'de

yürürlüğe gireceği belirtilen “Kripto Varlıkların Kullanılmamasına Dair Yönetmelik” ile kripto varlıkların ödemelerde doğrudan veya dolaylı şekilde kullanılamayacağı düzenlenmiştir. Bu iki düzenlemeden sonra kripto para borsalarında yaşanabilecek panik ve olumsuz gelişmelere karşı hangi önlemler alınmıştır? Kripto para borsalarında işlem yapan bir firmanın üst düzey yöneticisinin yurt dışına çıkışı neden engellenememiştir?

- 2) Kurucusu yurt dışına çıkan kripto para borsası Thodex'in 391 bin aktif yatırımcısının ve yaklaşık 2 milyar dolarlık kripto para varlığı bulunduğu belirtilmektedir. Bu kadar büyük bir para hareketi bulunan firma ile ilgili MASAK son üç yılda hangi işlemleri yapmıştır? Firmanın hesaplarına bloke konulması için neden kurucusunun yurt dışına çıkışına kadar beklenmiştir?
- 3) Thodex firmasının yurt dışına çıkan kurucusu, “mali ve dijital veriler birlikte incelendiğinde yaklaşık 3 aydır şirket hesaplarında anormal bir dalgalanma olduğunun görüleceğini” ifade etmiştir. Bu anormal dalgalanma MASAK tarafından izlenmiş midir? Mali istihbarat birimi olan MASAK, anormal dalgalanmanın nedenlerini belirlemiş midir? Anormal durum ile ilgili yatırımcıları neden uyarmamıştır?
- 4) MASAK, 11 Eylül 2019 tarihinde Şüpheli İşlem Bildirim Rehberi'nde değişiklik yapmış, Rehber'in 1.04 sürümünde her türlü kripto paraya ilişkin para transferinin şüpheli işlem olarak örneklendirilmesinden vazgeçilmiştir. Bu değişikliğe neden gerek duyulmuştur? Bu değişikliğin yapıldığı 11 Eylül 2019 ila 20 Nisan 2021 tarihleri arasında kripto para borsalarındaki yatırımcı sayısı ve para miktarı ne kadar artmıştır?
- 5) Son üç yılda MASAK tarafından şüpheli görülerek banka hesabı bloke edilen kripto para yatırımcısı ve portföy yöneticisinin sayısı kaçtır? Kripto para yatırımcılarının banka hesaplarına bloke konulmasının nedenleri arasında kaç tane kara para aklama ve kaç tane terörizmin finansmanı gerekçesi bulunmaktadır?
- 6) Son üç yılda, yurt dışına çıkarılmak istenen ve MASAK tarafından tespit edilen kripto para kaç TL değerindedir?
- 7) 30 Mayıs 2020 tarihinde medyada yer alan açıklamasında MASAK Başkanı Hayrettin Kurt, pandemi sürecini fırsat bilen kişilerin yurt dışına kripto para kaçırmaya çalıştıklarını belirtmiş, vakti geldiğinde bunların hepsini ifşa edeceğiz.” demiştir. Aradan yaklaşık bir yıl geçmesine rağmen yurt dışına kripto para kaçırılan hesap sahipleri neden açıklanmamıştır?